

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad

Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 06811-11/2017-ERU

V Jihlavě dne 27. února 2018

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., se sídlem Duhová 1/425, 140 53 Praha 4, IČ: 272 32 433 (dále též „účastník řízení“ nebo „kontrolovaná osoba“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06811-6/2017-ERU ze dne 15. srpna 2017 (sp. zn. OSR-06811/2017-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, rozhodl, že se účastník řízení dopustil správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), tím, že užil agresivní obchodní praktiku ve smyslu § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele, když po spotřebiteli [REDAKCE] požadoval za období od 2. do 28. února 2017 platby za sdružené služby dodávky plynu, které mu dodal, aniž by si je spotřebitel objednal (**výrok I.**), a správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona tím, že ve stanovené lhůtě v rozporu s § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona nezaslal zákazníkovi [REDAKCE] písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny (**výrok II.**), za což mu uložil úhrnnou pokutu ve výši 100 000 Kč (**výrok III.**) a náhradu nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (**výrok IV.**), Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 tohoto zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Výrok III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06811-6/2017-ERU ze dne 15. srpna 2017 (sp. zn. OSR-06811/2017-ERU) se mění tak, že část výroku „100 000 Kč (slovy: jedno sto tisíc korun českých)“ se nahrazuje zněním „40 000 Kč (slovy: čtyřicet tisíc korun českých)“.

II. Rozklad společnosti ČEZ Prodej, s.r.o., se sídlem Duhová 1/425, 140 53 Praha 4, IČ: 272 32 433, proti výrokům I., II. a IV. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06811-6/2017-ERU ze dne 15. srpna 2017 (sp. zn. OSR-06811/2017-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se v uvedeném rozsahu potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Průběh kontroly

Energetický regulační úřad oznámil dne 24. února 2017 kontrolované osobě zahájení kontroly ve smyslu zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, jejímž předmětem bylo dodržování § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona, a to v případě vyřízení reklamace [REDAKCE]. O výsledku kontroly byl sepsán protokol č. [REDAKCE] ze dne 21. dubna 2017, v němž Energetický regulační úřad konstatoval, že kontrolovaná osoba vystavila zákazníkovi mimořádné vyúčtování z důvodu změny dodavatele, které zákazník dne 30. prosince 2016 reklamoval. Uvedená reklamáce nebyla vyřízena ve lhůtě stanovené § 20 vyhlášky Energetického regulačního úřadu č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 540/2005 Sb.“), když na reklamaci bylo odpovězeno dne 21. února 2017. Kontrolovaná osoba uvedla, že v rámci interního systému nebyla žádost zákazníka zřejmě odeslána provozovateli distribuční soustavy. Kontrolovaná osoba nedodržela lhůtu pro vyřízení reklamace zákazníka, čímž porušila § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona.

Dne 9. května 2017 podala kontrolovaná osoba proti kontrolnímu protokolu č. [REDAKCE] námitky, na jejichž základě byl vyhotoven dodatek ke kontrolnímu protokolu ze dne 17. května 2017, v němž bylo konstatováno, že kontrolovaná osoba vyplatila panu [REDAKCE] náhradu za nedodržení standardu ve výši 22 800 Kč.

Dne 11. dubna 2017 oznámil Energetický regulační úřad kontrolované osobě zahájení další kontroly, jejímž předmětem bylo dodržování ustanovení zákona o ochraně spotřebitele, konkrétně proces ukončení smlouvy o sdružených službách dodávky plynu do odběrného místa pana [REDAKCE]. O výsledku kontroly byl sepsán protokol č. [REDAKCE] ze dne 16. května 2017, v němž Energetický regulační úřad uvedl, že kontrolovaná osoba uzavřela dne 22. listopadu 2012 se zákazníkem smlouvu na dobu určitou 24 měsíců s automatickou prolongací. Dodávka byla zahájena dne 2. února 2013, dne 22. listopadu 2016 pan [REDAKCE] podal žádost o ukončení smlouvy a plné moci. Kontrolovaná osoba zákazníkovi dne 6. února 2017 odpověděla, že žádost o ukončení smlouvy byla podána k datu 31. ledna 2017, ale správným datem bylo 1. února 2017, proto smlouvu ukončuje k náhradnímu datu 28. února 2017. Pan [REDAKCE] v řádné lhůtě sdělil požadavek na ukončení smlouvy, nicméně za období od 2. do 28. února 2017 mu již kontrolovaná osoba dodávala bez uzavřené smlouvy a jednalo se o neobjednané plnění, za které kontrolovaná osoba požadovala platbu. Toto jednání kontrolované osoby vyhodnotili kontrolní pracovníci jakožto naplňující znaky agresivní obchodní praxe.

II. Správní řízení na prvním stupni a napadené rozhodnutí

Energetický regulační úřad oznámil dne 19. června 2017 kontrolované osobě zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání správních deliktů podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele a § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.

Účastník řízení nevyužil možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu.

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 06811-6/2017-ERU ze dne 15. srpna 2017 byl účastník řízení uznán odpovědným za spáchání dvou správních deliktů,

jednoho podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele a druhého podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, za což mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 100 000 Kč a povinnost náhrady nákladů řízení.

Energetický regulační úřad uvedl, že v případě jednání účastníka řízení vůči panu [REDAKCE] došlo dvakrát k prolongování smlouvy, následně odběratel sdělil účastníkovi řízení, že požaduje ukončení smlouvy. Uvedený úkon nevyžadoval akceptaci ze strany účastníka řízení, ani z ničeho nevyplýval požadavek, aby v takovém úkonu odběratel musel uvést datum, k němuž si přeje smlouvu ukončit, neboť brojil proti prolongování stávající smlouvy. Účastník řízení přesto dodával odběrateli i v době od 2. do 28. února 2017, a to proti vůli odběratele. Toto jednání naplňuje znaky agresivní obchodní praktiky podle § 4 odst. 3 ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, neboť prodávající realizoval neobjednanou dodávku, za níž následně požadoval plnění. Ohledně jednání účastníka řízení vůči panu [REDAKCE] Energetický regulační úřad uvedl, že dne 30. prosince 2016 zákazník podal reklamaci vyúčtování dodávek elektřiny, když lhůta pro vyřízení reklamace uplynula 16. ledna 2017. K vyřízení došlo s prodlením v délce 36 dnů. Tím došlo k porušení standardu lhůty pro vyřízení reklamace a porušení § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona.

Ohledně výše uložené sankce prvostupňový správní orgán uvedl, že bylo nutno uložit úhrnný trest za souběh správních deliktů, přičemž za závažnější označil delikt podle zákona o ochraně spotřebitele. Dále zohlednil opakovanost porušení zákona, když se u účastníka řízení jednalo již o páté uložení sankce za posledních 6 let.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 06811-6/2017-ERU ze dne 15. srpna 2017, které mu bylo doručeno téhož dne, podal účastník řízení dne 30. srpna 2017 rozklad, v němž navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a zastavení předmětného správního řízení.

V rozkladu účastník řízení uvedl, že napadené rozhodnutí napadá z důvodu rozporu s § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele, § 112 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a z důvodu nezjištěného skutkového stavu. Ve vztahu k agresivní obchodní praktice účastník řízení uvedl, že zákazník požadoval ukončení právního vztahu, ale neuvedl, z jakého důvodu, zároveň byl poučen o tom, že termín ukončení dodávky může být posunut. Účastník řízení tvrdí, že žádost zákazníka o ukončení smlouvy považoval za žádost o ukončení smlouvy dohodou, jak odpovídalo obsahu tohoto právního úkonu. Účastník řízení uvedl, že neužil nekalou obchodní praktiku, neboť v době od 2. února 2017 do 28. února 2017 dodával plyn zákazníkovi na základě platně uzavřené smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, tj. na základě objednávky zákazníka. Účastník řízení uvádí, že jeho jednání vůči panu [REDAKCE] nenaplňuje znaky jednání uvedeného v příloze č. 2 písm. f) zákona o ochraně spotřebitele, ani znaky skutkové podstaty podle § 5b uvedeného zákona, ani znaky generální klauzule podle § 4 odst. 1 zákona, přičemž posledními dvěma ustanoveními se Energetický regulační úřad ani nezabýval.

Ohledně správního deliktu podle § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona účastník řízení namítl, že společenská škodlivost skutku je nepatrná a jednání vykazuje pouze formální znaky skutkové podstaty správního deliktu. Délka prodlení s vyřízením reklamace se projevila

výši náhrady za nedodržení standardu, bylo tedy namísto předmětný správní delikt odložit, případně udělit účastníkovi řízení napomenutí dle zákona o odpovědnosti za přestupky.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Účastník řízení uplatnil námitky různého charakteru, z hlediska namítaných vad rozhodnutí se v zásadě jednalo o správnost skutkových zjištění a jejich právního hodnocení ve věci odběratele pana [REDAKCE], a dále otázku materiální stránky správního deliktu spáchaného jednáním vůči panu [REDAKCE]

Při posouzení praktiky účastníka řízení jakožto tzv. setrvačného prodeje, tj. protiprávního jednání ve smyslu přílohy č. 2 písm. f) zákona o ochraně spotřebitele, vychází Rada ze závěrů obsažených Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 7 As 110/2014 – 52. V něm soud konstatoval, „že v případě posuzování obchodní praktiky uvedené v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele (taxativní výčet nekalých praktik odpovídající příloze I citované směrnice), nemusí vnitrostátní orgán posuzovat dopad praktiky na ekonomické chování průměrného spotřebitele, respektive nemusí zvažovat otázku, zda např. setrvačný prodej [bod f) přílohy č. 2 zákona o ochraně spotřebitele] způsobil, nebo mohl způsobit, že spotřebitel učinil rozhodnutí o obchodní transakci, které by jinak neučinil. (...) Podle Nejvyššího správního soudu vyplývá ze závěrů vyslovených Soudním dvorem v citovaném rozsudku, že vnitrostátní orgán musí při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázána podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice o nekalých obchodních praktikách, postupovat následujícím způsobem. Nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní praktika naplňuje znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, resp. v příloze I citované směrnice, přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že dotčené jednání nesplňuje kritéria žádné ze zakázaných praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, resp. příloze I citované směrnice, tak posuzuje, zda je obchodní praktika zakázána podle ust. § 5a zákona o ochraně spotřebitele, resp. čl. 8 až 9 citované směrnice, tj. zda se jedná o agresivní obchodní praktiku. Teprve poté, co vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o agresivní praktiku, může posuzovat, zda předmětná obchodní praktika naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, resp. čl. 5 odst. 2 směrnice o nekalých obchodních praktikách“.

Jak plyne z výše uvedeného, postup hodnocení jednání obchodníka z hlediska naplnění znaků skutkové podstaty agresivní obchodní praktiky probíhá tak, že nejdříve se posuzuje, zda jednání spadá pod skutkové podstaty vymezené v příloze č. 2 k zákonu o ochraně

spotřebitele. Pokud bude naplněna skutková podstata uvedená v příloze, není již nutno zkoumat obecné znaky skutkových podstat uvedených v obecných ustanoveních zákona. V tomto ohledu tedy Energetický regulační úřad nepochybil, pokud dále znaky uvedené v § 5b a § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele nezkoumal. Podle přílohy č. 2 písm. f) zákona o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky považovány za agresivní vždy, pokud obchodník požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoli si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy, přičemž účastník řízení se jednání popsaného v uvedeném ustanovení dopustil.

K výkladu uvedené agresivní obchodní praktiky uvádí doktrína (viz Selucká, M., *Ochrana spotřebitele v soukromém právu*. nakl. C.H. BECK. Praha 2008, str. 103), „spotřebitel musí být zproštěn povinnosti zaplatit cenu v případě nevyžádaného dodání zboží. Obecný zákaz setrvačného prodeje nacházíme ve směrnici 2005/29/ES, která setrvačný prodej výslovně označuje za agresivní obchodní praktiky, které jsou směrnici 2005/29/ES zakázány (viz Příloha I, bod 29). (...) Obě znění směrnice (jak před novelou provedenou směrnici 2005/29/ES, tak i po ní) vyžadují, aby byl setrvačný prodej výslovně zakázán. Čl. 9 směrnice 97/7/ES v původním znění zní: Členské státy přijmou nezbytná opatření pro:

- zákaz dodávky zboží nebo služeb spotřebiteli, aniž by byly spotřebitelem předem objednány, zahrnují-li takové dodávky požadavek zaplatit cenu,
- zproštění spotřebitele povinnosti zaplatit cenu v případech nevyžádané dodávky, přičemž neexistence akceptace neznamená souhlas:“

Základním znakem skutkové podstaty setrvačného prodeje podle přílohy č. 2 písm. f) zákona o ochraně spotřebitele je, že obchodník dodá spotřebiteli zboží, které si tento neobjednal a za takové zboží požaduje platbu. Podle názoru Rady lze pod uvedenou skutkovou podstatu nepochybně vztahovat i situace, kdy právní vztah dodávky mezi zákazníkem a obchodníkem skončil uplynutím doby, na kterou byl sjednán, nicméně obchodník nadále pokračoval v poskytování plnění, za něž požadoval platbu.

Pokud se jedná o jednání účastníka řízení vůči panu ████████ je třeba vycházet z toho, že smlouva o sdružených službách dodávky plynu ze dne 22. listopadu 2012 byla uzavřena na dobu určitou. Na této skutečnosti nic nemění ani sjednání automatické prolongace vždy o 12 měsíců, smlouva by se tak vždy o dobu určitou prodloužila. V Čl. III odst. 8 Všeobecných obchodních podmínek připojených k této smlouvě bylo uvedeno, že je-li smlouva uzavřena na dobu neurčitou, lze ji vypovědět. O takový případ se zjevně nejednalo, protože nešlo o smlouvu na dobu neurčitou. Podle § 582 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, do jehož právního režimu smlouva spadala, bylo též možno smlouvu vypovědět, pokud byla uzavřena na dobu neurčitou. Z uvedeného hlediska tak úkon pana ████████, kterým bránil prolongaci smlouvy (resp. požadoval její ukončení) nebylo možno vykládat jako výpověď smlouvy, neboť není zřejmé, proč by zákazník činil úkon, který v souladu s právními předpisy nemohl vést k ukončení smlouvy. Zároveň tak není zřejmé, proč účastník řízení v rozkladu uvádí, že zákazník měl svoji žádost označit jako výpověď, ostatně ani uzavřená smlouva úkon směřující k zabránění prolongace takto neoznačovala. Pokud naopak Rada posoudila Žádost o ukončení smlouvy ze dne 22. listopadu 2016 podanou panem ████████, vůle zákazníka z tohoto úkonu plyne jednoznačně, byť zde důvod ukončení smlouvy není specifikován. Z ničeho se ovšem nepodává, že by se jednalo o žádost zákazníka o ukončení smlouvy dohodou. Jelikož smluvní

vztah dodávky plynu mezi účastníkem řízení a zákazníkem byl prolongován do 1. února 2016, měl zákazník v souladu se smlouvou sdělit písemně svoji vůli dále smluvní vztah neprolongovat nejméně 1 kalendářní měsíc před uplynutím doby jejího trvání. Zákazník tuto povinnost nepochybně splnil, a to poměrně v jednoznačné časové souvislosti před uplynutím doby smlouvy (přibližně dva měsíce před ukončením doby jejího trvání). Pokud zákazníkovi svědčilo právo na zabránění prolongace smlouvy, přičemž jeho úkon k takovému následku zjevně směřoval a byl podán v řádné lhůtě, je absurdní, aby účastník řízení úkon zákazníka vykládal jako žádost o ukončení smlouvy dohodou, které by nebylo realizací subjektivního práva zákazníka a bylo naopak závislé na vůli účastníka řízení jakožto dodavatele.

Nadto jediný důvod, z něhož účastník řízení tento výklad dovozuje, je ten, že zákazník v Žádosti o ukončení smlouvy uvedl datum požadovaného ukončení 31. ledna 2017. K tomu Rada uvádí, že předně ze smlouvy o sdružených službách dodávky plynu nevyplývá, že by zákazník byl povinen v rámci tohoto úkonu uvádět datum požadovaného ukončení smlouvy, aby tento úkon vyvolal zamýšlené účinky. Skutečností je, že zákazník využil pro tento úkon vzor Žádosti o ukončení smlouvy opatřeného logem účastníka řízení, tj. účastníkem řízení poskytnutý formulář, v němž účastník řízení v zásadě směřoval k tomu, aby uváděli požadované datum ukončení dodávek. Z poznatků vlastní praxe Energetického regulačního úřadu lze přitom dovozovat skutkovou domněnku, že mnozí obchodníci tak činili s úmyslem dovozovat z uvedení chybného data ukončení smluvního vztahu ze strany zákazníků pro zákazníky nepříznivé právní důsledky. Jak nicméně Rada uvedla výše, uvedení data nebylo pro platnost předmětného úkonu naprosto podstatné. Navíc pokud zákazník požadoval ukončení dodávek k 31. lednu 2017 namísto 1. února 2017, tj. od data skončení doby, na kterou byla smlouva uzavřena, se odchýlil o jediný den, hovoří tato skutečnost velmi významně právě pro přijetí závěru, že zákazník chtěl zabránit prolongaci smlouvy, rozhodně nikoliv pro závěr účastníka řízení, že požadoval uzavření dohody o skončení smlouvy, když uvedenému návrhu účastník řízení dle svých tvrzení velkoryse vyhověl k 28. únoru 2017. Nelze se ztotožnit s námitkou účastníka řízení, že dodával zákazníkovi v souladu se smlouvou a nejednalo se tedy o plnění nevyžádané, protože k ukončení smluvního vztahu došlo řádně již k 1. únoru 2017, na následující období smlouva sjednána nebyla, ani nedošlo k prolongování smlouvy stávající.

Rada Energetického regulačního úřadu tedy činí závěr, že postup účastníka řízení při ukončení smlouvy s panem ████████ nebyl v souladu s právními předpisy a byl tedy v rozporu s požadavky odborné péče. Účastník řízení zjevně úmyslně nerespektoval realizaci subjektivního práva zákazníka na zabránění prolongace smlouvy, a to pod záminkou omylu v datu ukončení dodávek o 1 den. Na základě tohoto jednání účastník řízení dodával plyn panu ████████ až do 28. února 2017, ačkoliv k ukončení smluvního vztahu mělo v souladu s jednáním pana ████████ dojít již 1. února 2017 (a právně k němu i došlo, ačkoliv účastník řízení do 28. února 2017 udržoval faktický stav dodávky plynu na základě nerespektování vůle zákazníka). Rada se tak zároveň neztotožňuje s námitkou obsaženou v rozkladu, že Energetický regulační úřad nezjistil ve vztahu ke správnímu deliktu podle zákona o ochraně spotřebitele skutkový stav věci bez důvodných pochybností. O samotném průběhu událostí navíc zjevně nepanuje žádná nejistota, spíše se jednalo o odlišné právní posouzení jednání pana ████████ ve vztahu k ukončení smlouvy, když interpretace tohoto úkonu jako žádosti o ukončení smlouvy dohodou nemohla obstát.

Rada Energetického regulačního úřadu nicméně dospěla k závěru, že pokuta uložená účastníkovi řízení v daném případě nebyla přiměřená míře jeho provinění. To platí především pro hodnocení jednání účastníka řízení vůči panu [REDAKCE]. Ačkoliv formálně účastník řízení nepochybně § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona porušil, považuje Rada v konkrétním případě společenskou škodlivost tohoto jednání za nízkou. Je třeba vycházet ze zásady ultima ratio trestního práva, podle níž ochrany veřejného zájmu je třeba primárně dosahovat prostředky mimotrestními, kdy na protiprávní jednání je třeba reagovat prostředky trestního práva (ať už se jedná o trestné činy či přestupky) až v určitých závažnějších případech. Práva a oprávněné zájmy dotčených subjektů lze chránit i jinak než prostředky správního trestání, přičemž právě k takové situaci došlo dle názoru Rady v uvedeném případě. Pan [REDAKCE] reklamoval fakturu vyúčtování dodávky za odběrné místo [REDAKCE], [REDAKCE] když účastník řízení tuto reklamaci nevyřídil ve stanovené lhůtě, čímž nedodržel standard vyřízení lhůty pro vyřízení reklamace dle § 20 vyhlášky č. 540/2005 Sb. Za toto jednání nicméně následně panu [REDAKCE] vyplatil kompenzaci – náhradu za nedodržení standardu ve výši 22 800 Kč, což je náhrada, která mnohonásobně převyšovala částku, kterou pan [REDAKCE] reklamoval. Lze tak konstatovat, že své protiprávní jednání účastník řízení utrpěl relativně významnou újmu již v rovině soukromého práva, a to skrze náhradu za nedodržení standardu, kterou zákazníkovi vyplatil, když tato soukromoprávní náhrada již plnila některé funkce, jaké plní uložení pokuty, především funkci preventivní. Rada proto konstatuje, že ve vztahu k uvedenému jednání, byť jím formálně došlo k porušení energetického zákona a pojila se s ním určitá míra společenské škodlivosti, protože pravidlem by mělo být dodržování standardů kvality ze strany obchodníků, bylo namíste uložení toliko symbolické sankce, případně upuštění od jejího uložení, neboť je zároveň zřejmé, že uvedený správní delikt byl spáchán opomenutím v nedbalosti, nikoliv úmyslně. Na straně druhé se Rada nedomnívá, že by v daném případě materiální stránka správního deliktu zcela absentovala, neboť účastník řízení je profesionálním podnikatelským subjektem, který by měl dbát na dodržování povinností stanovených právní předpisy ohledně úrovně a standardů jednání dodavatele k odběratelům, a to i v případech, kdy pochybení spočívá v nedostacích v komunikaci mezi dodavatelem a provozovatelem distribuční soustavy.

Ve vztahu k druhému správnímu deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, který prvostupňový správní orgán z hlediska uložení úhrnné pokuty vyhodnotil jako závažnější, Rada konstatuje, že jednání obchodníků spočívající v nerespektování vůle zákazníků využít jejich subjektivní právo na ukončení smluvního vztahu je třeba hodnotit jako společensky škodlivé, neboť se jím projevuje zneužívání postavení silnější smluvní strany, nadto smluvní strany, která má do jisté míry výlučné postavení, neboť zákazníci si nemohou zajistit dodávky plynu či elektřiny od jiného obchodníka za situace, kdy stávající obchodník trvá na realizaci či pokračování právního vztahu a brání tak provedení změny dodavatele k určitému datu. Na straně druhé Rada přihlíдела ke konkrétním dopadům jednání účastníka řízení v daném případě a po vyhodnocení důvodů pro uložení sankce, s nimiž se v obecné rovině ztotožňuje, přistoupila ke snížení uložené sankce v návaznosti na vyhodnocení dopadů jednání účastníka řízení do sféry odběratele. Z tohoto hlediska je namíste hodnotit závažnost tohoto správního deliktu mírněji, neboť k prodloužení realizace dodávek plynu panu [REDAKCE] došlo o 27 dní, což není příliš závažný zásah, sám obchodník přitom zjevně nesměřoval k úplnému zpochybnění ukončení smluvního vztahu, pouze datum jeho ukončení o 27 dní odsunul. Na základě popsaných následků protiprávního jednání by bylo možno ve vztahu k tomuto hlavnímu deliktu spáchanému účastníkem za přiměřenou považovat sankci v rozpětí

15 až 25 tis. Kč s přihlédnutím k intenzitě donucovacího jednání dodavatele při agresivní obchodní praxi (přičemž tato intenzita, jak bylo uvedeno výše, nebyla v daném případě vysoká), když při zohlednění opakovanosti porušení právních předpisů ze strany účastníka řízení by bylo možno shledat důvod pro přibližně dvojnásobné navýšení takové sankce za účelem zesílení její preventivní funkce ve vztahu k opakovanému porušování právních předpisů. Zohlednit lze samozřejmě i spáchání druhého správního deliktu ve vícečinném souběhu, nicméně jak Rada uvedla, v daném případě bylo na místě za správní delikt podle energetického zákona uložit pokutu pouze v nízké výši. Z uvedených hledisek tedy Rada revidovala úvahy prvostupňového správního orgánu a rozhodla o snížení pokuty uložené účastníkovi řízení na částku 40 000 Kč, když taková pokuta v zásadě odpovídá společenské škodlivosti spáchané agresivní obchodní praxi při zohlednění opakovanosti porušení právních předpisů účastníkem řízení.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu Rada Energetického regulačního jako odvolací správní orgán, vzhledem k výše uvedenému, dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě zjištěného skutkového stavu v souladu s právními předpisy a rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí. Podle § 68 odst. 3 správního řádu byly uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Rada nicméně dospěla k závěru, že prvostupňový správní orgán nezohlednil zcela adekvátně míru společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, a proto přistoupila ke snížení uložené sankce.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není dle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Vladimír Outrata, v. r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

ČEZ Prodej, s.r.o.